

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

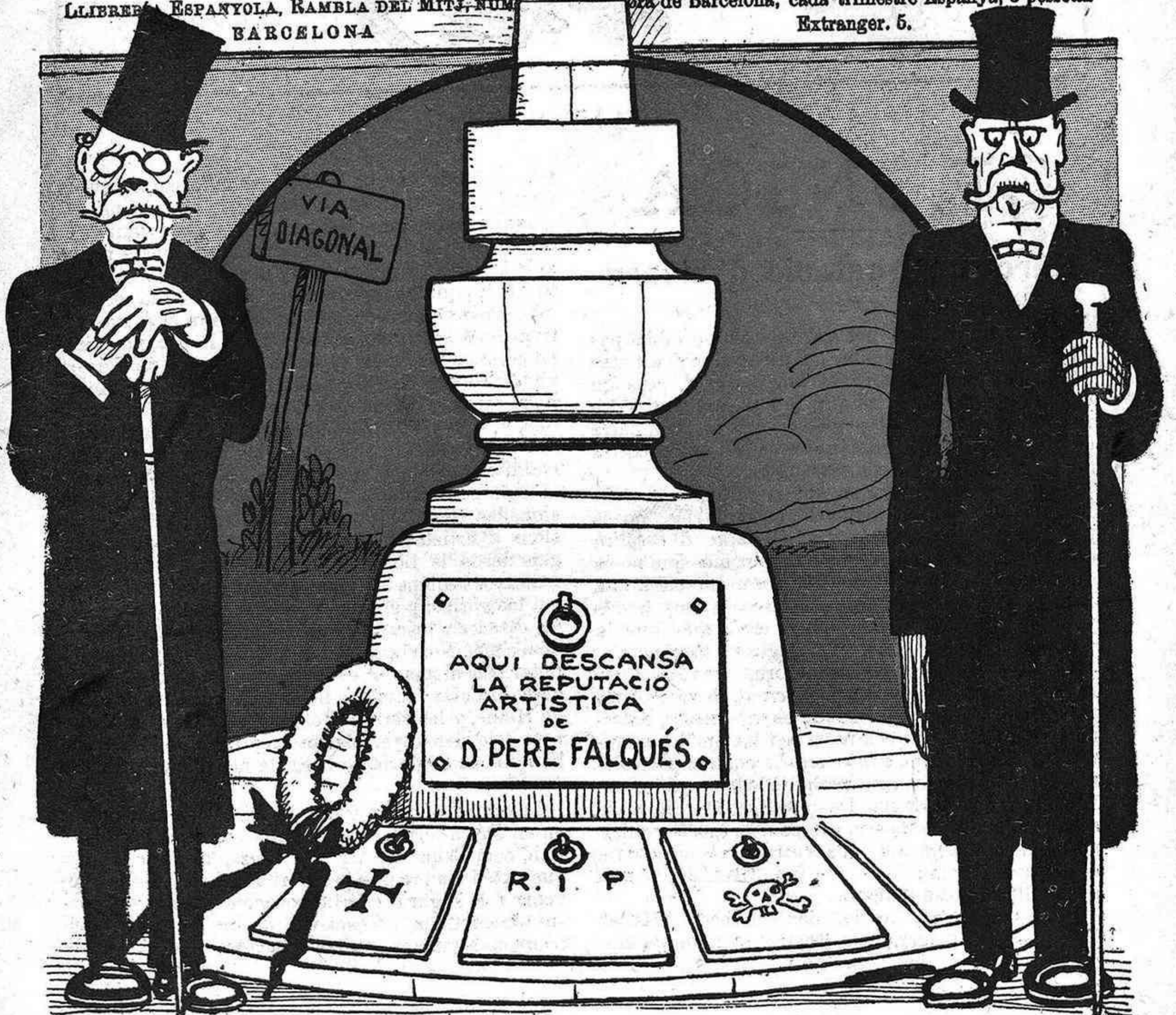
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número

20 céntims per tot Espanya

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 10
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Espanya, cada trimestre Espanya, 8 pessetas
Extranger. 5.

La nova farola del Passeig de Gracia.

Mentres els uns se disputan,

CRONICA

Barcelona, estació d'hivern

Així ho diuen; per més que no ho saben pas del cert. Y menos ho entenen els artistes convocats á concurs *internacional*, pera un cartell que convidi á tot lo món á passar aquí l'hivern; ni per cinch mil pessetas—que no son quatre quartos—se'n ha trobat un de cartell que presenti dignament Barcelona als estrangers.

Es que costa representar una mentida, y aixó de Barcelona, invernatejant deliciós de gent rica, no es pas encare veritat... ¿Que faig el paper d'*enemich del poble*?... me sembla que no; per més que no es cap mal paper. La comedia del Ibsen no passaria á Barcelona; sempre trobariam homes de seny que's posarian al costat de la rahó. Y crech més que la rahó me la donareu tots, si'm llegiu ab paciencia.

El clima benigne, els encontorns agradosos, no bastan pera fer una *estació hivernal*. Niza es més freda que Barcelona, y Biarritz es més aspre, entremitj del rocám feréstech batut per las onadas atlánticas. Y encare hi ha *winter resorts* poblats per colonias inglesas precisament porque hi glassa y hi neva: Pau, al cor dels Pirineus; Davos ó Sant Maurici á las solanas blanques de Suissa, camps dels *sports* vertiginosos. Lo que's necessita pera atreure als milionaris es lo que no tenim: ó un prestigi històrich, ó una hospitalitat luxosa y alegre.

¿Cóm podrém pendre la clientela rica á l'Italia? Els inglesos sòls mantenen l'anomenada de las ciu-

tats espléndidas que s'internacionalisan al hivern. Contan que ja fa cent cinquanta anys que 'ls *milords* passavan mesadas á Venecia, y s'enamoravan de la dispesera; que 'ls jacobitas anavan á Roma á visitar al Pretendent. El viatge á Italia era y es obligat pera tot inglés que's respecti, y son històriques las estadas dels grans romántichs que practicavan el drama y la tragedia á las ciutats antigas. Lord Byron, passejant en góndola pel Canal Grande; la «torre» de Fiesole, ahont Savage Landor hostatjava als poetas; Keats, mort consumit d'amor y de vergonya á Roma; Shelley, l'ateo y el bigam, ofegat al golf de la Spezzia, cremat el cadavre á la platja; els Brownings á Casa Guidi de Florencia, posant cada día una estrofa nova al epitalami enternidor; y las peregrinacions apasionadas de la confraria prerrafaelita; y las excursions d'artistas y d'arqueólechs pels poblets amagats desde 'ls Llachs á las Dolomitas, revelant als mateixos italians las joyas arreconadas á las iglesias y á las gorfes; y el gran nom del Ruskin, cisellat á las catedrals toscanas, á totas las pedras dels palaus venecians. No; el prestigi de la Italia no 'l podrém disputar. Els alemanys el consagran ab els inglesos, y avuy hi baixan á collas llegint els *quadrets de viatge* de Heine, y las serenas reflexions de Goethe. Y darrera dels alemanys, els russos y els americans ambiciosos de la gloria de besar la má d'una princesa romana.

La gent rica no va tota á Italia, certament; potser en va més á terras que no tenen cap prestigi històrich, com Canarias, Alger y Nizza, la nova Capua que extén els brassos per la ribera blava, de la Provensa á la Liguria, oferint reconets assoleyats, poesia y bona taula, als escapats de las boyras septentrionals. Aqueixas son las estacions hivernencas de

À BARCELONA

els altres... van treballant.

la hospitalitat luxosa y alegre; però ja 'ls perjudica, y molt, la competència d'una terra calenta, ahont no hi plou may, y que té un prestigi històric veritablement colossal: l'Egipte. Els inglesos han imposat la moda de passar l'hivern al Cairo, y s'hi han fet una ciutat ben inglesa, rodejada de maravelles. Com que Barcelona no pot ser inglesa, ni tenim piràmides á Sans, hem de deixar córrer l'exemple del Cairo. Tampoch ens serveix el de Canarias, que 's reduheix á Tenerife, y Tenerife á la vall de la Orotava, perque es una cosa única al món, y perque també es inglesa, sense 'l domini polítich. Ademés; una ciutat gran com Barcelona es molt diferenta d'un poble amagat al mitj dels llimoners y las palmeras ó al fons d'una cala tebiosa, tant com un port atrafegat ho es d'una platja deserta. Per aixó mateix hem de prescindir de la pauta de las viletas de la Côte d'Azur: Cannes, Menton, Saint-Raphael, Sant Remo, Porto-Maurizio (¿saben que de Porto-Maurizio n'han feta una joia ajuntaments socialistas, y que dels forasters ne menjan totas las criaturas de las escolas municipals?) Tot lo més, donchs, ens podrém acostar á Nizza y Alger, seguint els métodos que han empleat els francesos.

Y aquí entra lo bó de la tasca que s'ha emprés el sindicat de *atracció de forasters*. Jo dupto que sense més ni més, consegueixi ajuntar á Barcelona familias ricas pera passarhi l'hivern; però penso que sempre será un bé que s'emprengui aquesta obra temeraria, per la influencia poch ó molt *civilisadora* de la seva acció. Barcelona necessita prepararse dignament á rebre forasters, *civilisantse*. El barceloní no n'es prou de civilisat. No hi val parlar de centralisme, y de caciquisme, y de burocracia. No; barceloní, company, tú no n'ets prou de civi-

lisat. El que ve de fora, ja entra de mala gana, amohinat per l'absurde cambi de tren á la frontera, per l'aspecte duptós y migrat de la primera estació espanyola. Aixó es mal d'Espanya. Pero, creume, barceloní, després veu el mal de Barcelona; lo que tú y jo sabem, y que no procurém com cal treure de la ciutat. No procurém netejarla, y sanejarla, y enxamparla, ab plassas y jardins ombrejats per bosquets d'arbres veritables que no estiguin apretats ni pateixin d'amputacions, y que 's podrían triar sempre verts.

Barceloní, amich meu, no t'han d'ofendre las meas amonestacions, encare que 't semblin massa fortas. Pensa que 'l volguer tenir forasters á casa, sense saber quan arribarán, obliga á portar una vida com la d'ells; que s'han avesat á las exquisitats y á las comoditats y que si no están segurs de trobarlas aquí, no vindrán pas. Pensa que 'ls agradará moltíssim la Catedral, però sense escombrarias pels carrers, y que s'encantarán ab las visions de la mar y de la montanya el día que no hi hagi pols pels camins. Pensa que 's fixarán ab l'hostatje y ab el menjar; que 'ls hivernadors possibles aquí prefereixen certas pensions burgesas als hotels de molt trágul; figúrat que 'ls primers son una mica exigents y comensan á fer córrer que 'l pá que 't menjas sense queixarte es el més aixarrahit del món; el ví que 't beus es el més barroerament sofisticat, més raspós y fastigós; l'oli ab que amaneixes l'enciám es el més sabent que 's podría fabricar. Será exagerat, tant com vulguis; però, pera molts dels que no son rics, es deplorablement cert. Primer l'estalvi, y després l'habitut han consentit que tantas y tantas familias menestralas y burgesas, paguin per bonas aquestas mixturas infames.

De la inferioritat de Barcelona, respecte de las ciutats que saben *atreurer* als forasters, ne tenim tots la culpa.

Tú, barceloní soferit, has permés que 'ls teus representants,—no l'Estat, no!—te tanquin la bella vista del mar ab magatzemots, y que 't fassin inaccessibles las platjas els devassalls d'inmondicias. Cap més ciutat marítima del món, cap més, deixa profanar la immaculada bromera de las onadas que li perfuman l'ayre. Cap més ciutat s'ha escanyat la sortida á las montanyas propèras ab carreróns y carreteras que semblan viaranys de poblet, ni s'ha embrutat ella mateixa 'ls panoramas ab edificacions innobles com las de Vallvidrera.

A n'aqueixa obra de degradació els Ajuntaments no han fet més que adaptarshi. Ara son tots els que 's tenen de reformar, si volen portar á Barcelona no més que *touristes*. Enllá de la frontera no saben de Barcelona 'ls *touristes* sinó qu' es á Espanya; lo que 'ls pot interessar, donchs, es lo espanyol que coneixen: sol, toros, una mena de febre rebaixada pels desastres colonials, revelada per agitacions convulsivas, y art esplendent de quadros y d'arquitecturas espurnejantas de majólicas. La Espanya bon tros convencional del extranger rich, aquí no 'ls la podem oferir. Si 'ls de l'*Atracció de forasteros* portan pressa, se la poden inventar, y ja tenen tema pera 'l cartell.

Mentrestant, que vagin treballant pera arreglarnos

ESPERIT ROMÁNTICH

—Cóm desitjo qu' arribi la Primavera!... Y cómo las anyoro las flors!... Per més que fassi no me las trech may del cap!...

la ciutat; sempre hi sortirém guanyant els que fem á Barcelona un'estada de molts hiverns.

TULP

21 DE JANER

(SONET SENSE RIMA)

Puja els graons, en calma, serenament, la víctima.
Sols per sa mort cruenta esdevindrà immortal.
L'agonía el corona d'una diadema esplèndida.
Les turbes esvaloten amb un udol grandió.

Oh gloria d'un sol actel! Oh gloria sacratíssima!
Morir com un messíes p'el pecat no comès,
i am la gracia d'un geste, i al cim d'una hora tràgica
cenyir l'investidura sagrada del dolor...

Dins sí meteix sentir-se morir la reialesa
i en l'ànima arborar-se com un encès crepuscle,
de l'augusta niçaga l'esfondrament immens.

La sang d'aquell martiri la terra batejava;
i el cap ungit am l'oli sagrat de Sant Remigi
s'ungia am l'ona roja d'un foc de semidéu.

GABRIEL ALOMAR

QUI PEGA PRIMER...

L'elegant porta-vidriera de l'argenteria trassa un quart de círcol y la figura respectable de don Mariano apareix á la vista del vell argenter.

Sorpresa del un; cerimoniós saludo del altre.

—¿Vosté per aquí?

—Jo per aquí, si senyor. ¿Potser el destorbo?

—¿Destorbarme vosté, don Mariano?.. ¡Aixó may! Tot el meu temps, totas las mevas horas, tota la meva casa están á la seva disposició.

Novas exclamacions de don Mariano; novas genuflexions del argenter.

—Pero segui, segui y descansi, y diguim mentrestant en qué puch servirlo.

Don Mariano s'assenta y passeja la mirada per tots els àmbits de la botiga.

—¿Estém sóls?

—Sóls completament. Y de no presentarse algun passavolant, no es fácil que ningú vingui á destorbarnos.

—Donchs... fassi 'l favor d' escoltarme.

Un suspir fondo, llarch, d'una intensitat casi melodramática, y don Mariano continúa:

—Las circunstancias... ¿vosté sab lo que son las circunstancias?...

—¡Prou!... ¿Quí un día ó altre no s'ha trobat sota 'l seu pes aclaparador?

—Aixó mateix!... Aclaparador. Es la paraula exacta, matemática, precisa... Donchs, com deya, las circunstancias governan al home y l'obligan á fer cosas que á no ser per ellas, ni en somnis s'atreviria á realisar. ¿No ho creu així?

—¿Quín dupte té?

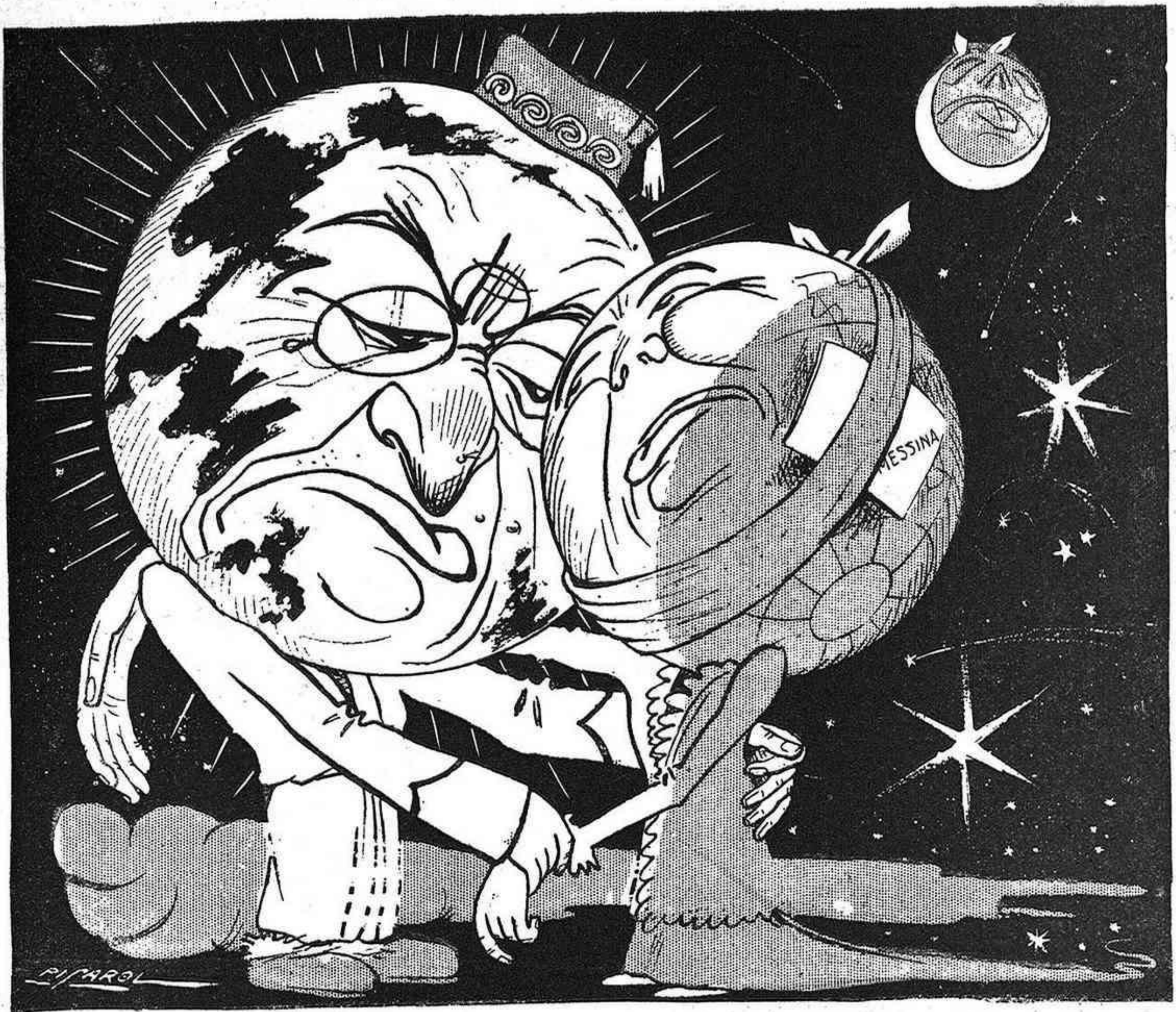
—Aquest es, donchs, el meu cas.

—¿El cas seu?.. ¿De manera que 's tracta d'un cas?

—Sí, senyor. Parlantli com podria ferho á un metge ó á un confessor, dech manifestarli que... ¿pero, estém sóls?

—Ja li he dit que sí. Pot enrahonar tranquilament, com si 's trobés monologant en el quarto més retirat de casa seva.

DIÀLECH SENTIMENTAL DESPRÉS DELS TERREMOTOS

LA TERRA: —Vésten á cal quita-manchas,
que ab las tacas me malmets.

EL SOL: — Perdon, noya, mas culpas...
¡Deu nos guard d' un ja-está-fet!

—Donchs jo, per causas que fora llarch explicar, necessito diners. Y com que 'ls necessito, acudeixo á vosté.

—Home...

—No s' alarmi: no es el meu propòsit enmatllevar-li un céntim...

—Es que si aixís fós, tot y sentintho moltíssim, no 'l podria servir.

—Ja m' ho penso. Deya, donchs, que, empenyats alguns objectes de valor que jo possehia, no 'm queda pera sortir del pantano en que las circunstancias m' han colocat altre recurs que aquestas joyas.—

Y al dir aixó, don Mariano 's treu de la butxaca interior del abrich un estuig de gran tamanyo que coloca amorosament sobre 'l mostrador.

—Son las joyas de la meva dona—va dihent, disposantse á obrir l' estuig:—Joyas magníficas, que quan ens varem casar vareig regalarli.

—¿Y qué pensa fer ab ellas?

—Una operació senzillíssima, pera la qual demano 'l seu concurs. Las joyas ¿veu? son de brillants...—

Don Mariano obra l' estuig.

—Brillants que valen un dineral y en els quals confío pera sortir d' apuros.

—¿En quína forma?

—Velhi aquí lo que he ideat. Vosté arrenca sis ó set brillants, els més grossos; els sustitueix ab pedras imitadas, que avuy n' hi ha qu' enganyan á qualsevol; veném els brillants, y sense que la meva dona s' hagi enterat de res, surto del pas y cumpleixo els meus compromisos. Després, dintre de vuyt mesos ó de deu, quan la situació varihi, que indubtablement variarà, fem el cambi al revés, y aquí no ha pasado nada. Jamay la meva pobra muller sabrá que jo, pera sortir d' un momentani compromís, m' he servit un día de las sevas joyas.—

L' argenter péga al estuig una mirada compassiva y 's posa molt serio.

—Aixó que vosté pretén es impossible.

—¿Per qué?

—Per...

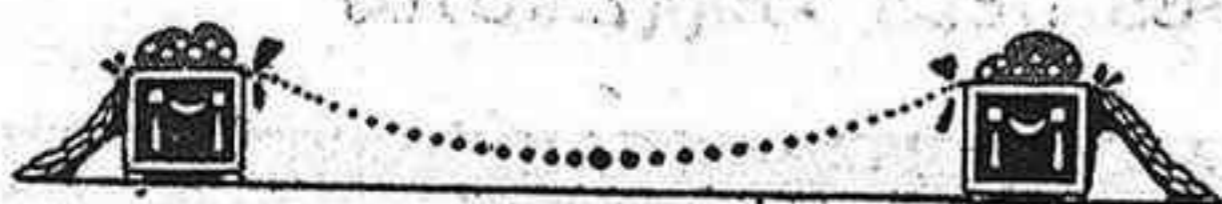
—Acabi. ¿Per qué?

—Per la poderosa rahó de que aquest cambi de brillants bons per falsos, que á vosté se li ha acudit, quinze días enrera vareig ferlo, no ab set ó vuyt, sinó ab totas las pedras del adrés, per ordre de...

—¿De qui?

—De la seva senyora que, segons me va manifestar, també necessitava algun quarto...

MATÍAS BONAFÉ

GLOSARI

LES « CANÇONS D'INFANTS » DE NA NARCISA FREIXA

Na Narcisa Freixa és prou coneguda pera que'n tinguem de fer la biografia. Per tot allí on se fa verdadera música; per tot arreu on canten els infants am santa i bona harmonia; per tot on la veu catalana ens deixa sentir els goigs i planys, la veu del bosc i de la masia, les remors dels nostres paisatges i els ecos de les nostres valls, allí hi ha Na Narcisa Freixa.

Les noves cançons que ha publicat, com les que ja tenia publicades, podriem dir que tenen flaira de pa moreno de casa: d'aquell pa sense trafica que surt colrat i flairós del forn de la pagesia; d'aquell pa sanitós de forment que encara porta la llevadura de la terra que l'ha vist néixer, de l'espiga que l'ha gronxat, de la mà que l'ha cullit; d'aquell pa que'l troben moreno'ls que no han nescut a casa nostra, però que té la morenor del sol de la nostra terra.

Na Narcisa Freixa, amb els seus cants, senzills i curts com la farigola, ha vingut a embaumar els nostres salons amb un aire de montanya; i Déu li pagui que l'hagi dut, que'l necessiten de debòls nostres pobres neurastènics i les noies escanyolides.

Sentir les cançons de la Freixa és com fer una excursió al Montseny, o al Pireneu, o a Montserrat, però no en automòvil, sinó a peu, anant sentint tots els remors que hi ha als costats de la ruta, i anant gaudint tots els paisatges. Escoltar-nos aquelles cançons és tornar-se jove, és pendre aigües, és pendre núvols, és pendre salut, i avui que n'estem tant faltats, hem d'agrair a Na Freixa que no sols s'hagi cuidat d'enaltiment de

la nostra ànima, sinó de donar fortalesa a tanta i tanta neurastenia que s'ha ficat per les cases.

A Na Narcisa Freixa, ademés, li tenim d'estar agraits d'haver desterrat de tants salons, salonets i saletes de massa confiança'l corc de la cançó italiana, que am la capa sentimental ens feia aguantar la capa artística. Allí ont entra cançó de la terra, adéu el «Vorrey», el «Non tornó» i adéu l'«Stela confidente». Allí on canten aquells infants am carns fortes i colrades, les veus febles i emmalaltides, d'oli de fetge de bacallà, no tenen més remei que aturar-se. Allí on canta la clau de Sol, la clau de Fa té d'arropir-se. I si'n tenen de sol les cançons, compra-les, lector, obré'l piano, i me'n donaras les gracies. Quatre cançons et faran més bé que vintiun banys de La Garriga.

XABAU

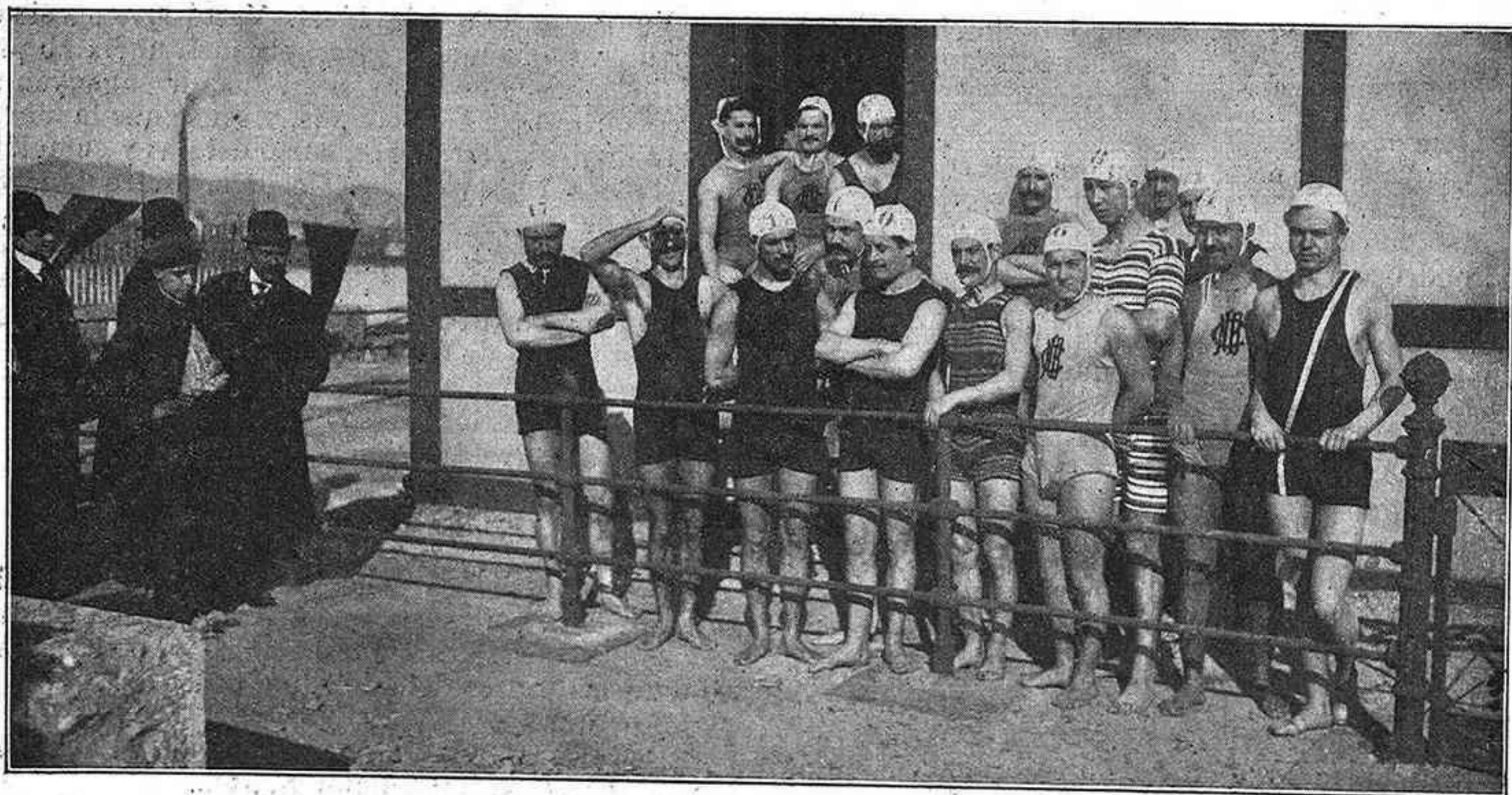
ERRAR EL TRET

Carregat de bona fé,
de tú, Mercé, vaig prendarme
ben cregut d'haver trobat
lo que mon cor desitjava...
¡Que me 'n vaig fer d'il·lusions
creyentme qu'eras un àngel!...
May hauria sospitat
el desengany que 'm guardavas...

Que tú eras dona decent
un amich va assegurar-me;
pero va volguerme dir
de cent... ab dugas paraulas,
lo qual quedá comprobat
al poch temps de jo tractarte,
quan vegí que 'ls atractíus,
ab que tot jo m'extassiava,
y aquell brilleig de tos ulls,
y el negre de tas pestanyas,
y el perfum etxissador
que ab ton pas lleuger escampas,
y el timbre dols de ta veu,

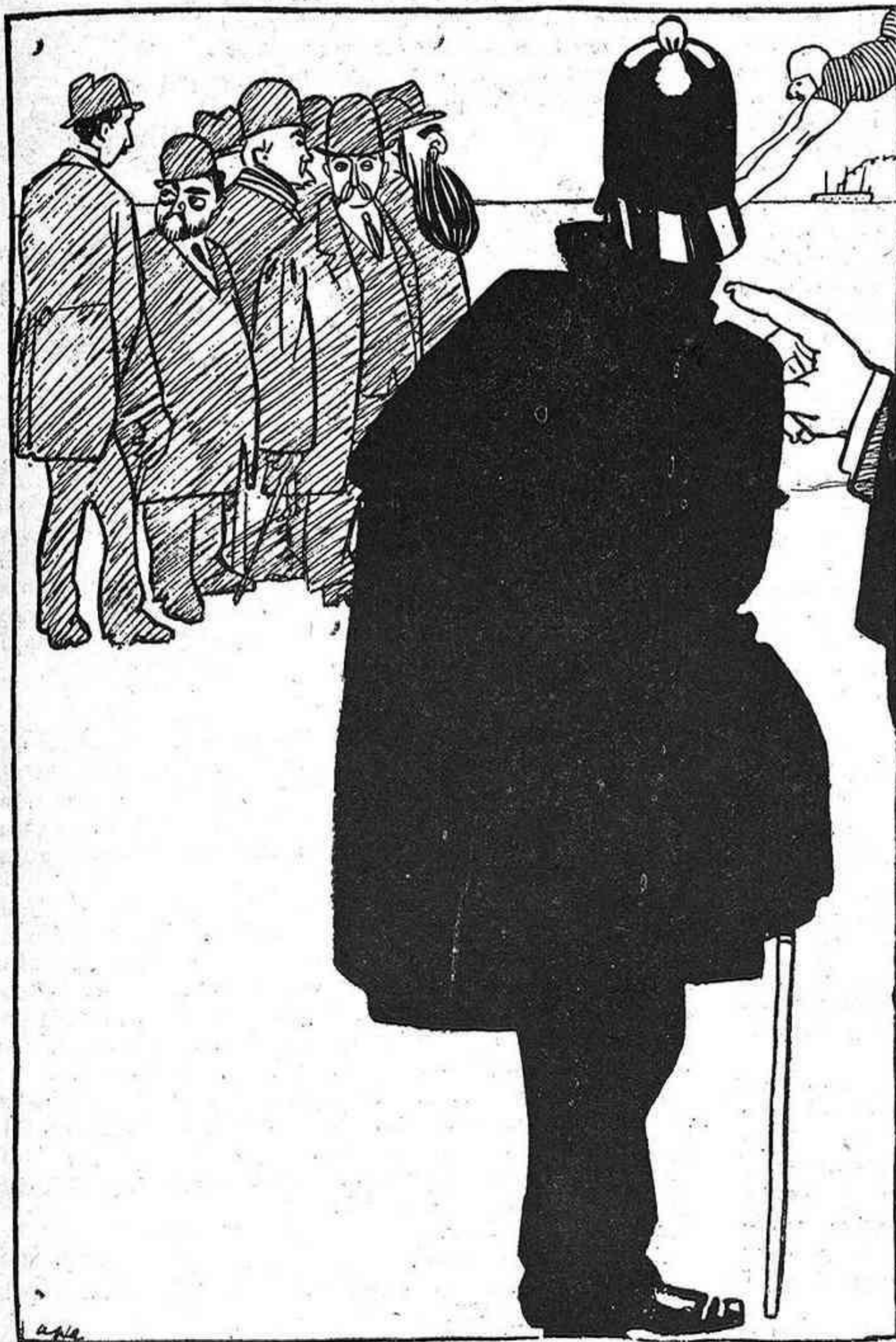
CONCURS DE NATACIÓ

verificat en el nostre port el passat diumenge

El nadador que porta el número 9 es el francés M. Giraud, qui obtingué el primer premi.

AL CONCURS DE NATACIÓ

—Digui, guardia: ¿Aquells regidors també han de pendre part en el concurs?...

—Sí; pero se ho han vist tan perdut, que ni siquiera s'han atrevit a despullarse. El único que pot competir es Pinilla, que es el que mejor sab nadar entre dos aguas.

y aquella eterna rialla,
no eran res més que un parany
que ab molt enginy tú 't preparas
ab el diabólich intent
de trobá algun papanatas
que, ignocent, mosseguí l'am
y vulguí ab tú enmaridarse...

Pro aquest cop, noya, has fet tart...
No soch tant badoch encare...
Jo cerco un amor etern,
no un amor de... temporada;
de consegüent, gira full,
segueix fent... la comedianta,
y pren paciència si el tret
t'ha sortit per la culata.

MANEL NOEL

LA CONQUISTA DE BARCELONA

No sentíu, á l'entorn, una gran remor de combat que creix y s'acosta?... Sobre la ciutat de Barcelona se con-

gría la tempestuosa nuvolada d' una lluyta formidable. Venen días de batalla, días trascendentals y decisius, días en els quals será jugada, per alguns anys, la sort de la ciutat.

Se tracta de la conquesta de Barcelona. Se tracta d' assaltar el municipi de Barcelona. Hi ha un exèrcit polítich, el de la Lliga Regionalista, que després d' una llarga, subterrània y hábil preparació, se disposa á donar l' assalt definitiu á la fortalesa municipal de la metròpoli catalana. Las vinentas eleccions municipals ofereixen á la Lliga l' ocasió propicia pera 'ls seus plans..

Els regionalistas son gent práctica, massa práctica y tot. Ells no están fets pera la propaganda entusiasta de las doctrinas, ni pera l' adoració de las lluminositats dels ideals, ni pera 'ls sacrificis generosos de l' abnegació. Ells volen la realitat immediata, la obra positiva y tangible, el profit material. No senten tant la poesia del sembrar com la satisfacció del cullir. Fan la sembrada ab l' afany golós de la cullita. Prefereixen la fructificació útil y profitosa á las bellas floridas. Així tota la seva acció política té per finalitat el poder y la dominació. Els regionalistas forman un partit socialment imperialista.

Aquesta tendencia de la Lliga, aquest sentit de la seva obra, que nosaltres ens guardarem prou de condemnar, fan forta, poderosa y temible á la Lliga. Compta aquesta entitat tots ó quasi tots els elements pera triomfar: homes d' acció, homes de pensament, homes d' habilitat, homes de diners. Té un fi, camina ab pas ferm pels viarany més convenient, seguint, no ratllas dretas, sinó ratllas tortuosas, y donant tots els toms y rodejos que li semblan oportuns.

La forsa, l' organizació y la disciplina de la Lliga no són, en realitat, tant admirables com alguns se creuen y com se creuen els mateixos regionalistas. Fa alguns mesos, *La Veu* publicá un solt ridículament petulant, d' una petulancia deliciosa, en el qual afirmava categóricament que «*La Lliga es lo únich serio y europeu que s' ha fet á Catalunya.*» No: la Lliga Regionalista no és més que un rudiment d' organizació política; però s' ha trobat en un país hont encare está tot per fer, y ha estat aquell rey borni de la terra dels cegos. La superioritat de la Lliga resulta més de l' inferioritat dels altres grupos catalans que de la propia perfecció y de la propia excelencia.

Mes, sigui per lo que sigui, el fet es que la Lliga, respecte als altres grupos polítichs de Catalunya, y més especialment respecte als grupos solidaris, té una evident superioritat que la posa en una situació aventajosa. Donchs bé: si, com tot sembla confirmarho, la Lliga se prepara á donar l' assalt á l' Ajuntament pera apoderar-se y regir desde aqueix floch la vida y els destíns de Barcelona, ¿quina actitud adoptarán els grupos d' esquerra, els grupos democrátichs y lliberals que han entrat en las fileras de la Solidaritat patriótica?

Perqué ara já no es qüestió de dubtar, de pensarhi massa, de voler y de no voler, d' estirar y arronsar. Als grupos esquerrans de la Solidaritat els ha perdut l' indecisió, l' apatía, l' inactivitat contemplativa, la feblesa dels uns y el candor dels altres. Aquesta actitud d' expectació y d' inacció no pot sostenirse més; sobretot davant la perspectiva de las próximas eleccions de regidors, per medi de las quals la Lliga pretén la conquesta de Barcelona.

Es un gran problema 'l que s' planteja, es una gran batalla la que s' entaula. Del seu resultat ne depén tot l' avenir proper de Barcelona y de Catalunya. En las eleccions vinentas, al intentar la Lliga l' assalt del municipi, se decidirá una trascendental qüestió del nostre movi-

ment autonomista. Se decidirà si els comensos del régim autonómich han d'anar lligats ab la inauguració d'una política de llibertat, de reforma, de progrés, d'expansió humana y civilisadora, ó si aqueixos comensos han de venir acompanyats y caracterisats per una política conservadora, misoneista y plutocrática. Davant d'aquest dilema, al passar per aquesta tornant de la historia, ¿permetrán els elements democrátichs y progressius de Barcelona que la qüestió s' resolgui á favor de la orientació conservadora y retardataria?

Cal creure que no. Cal creure que la inminencia d'un gran perill farà despertar als que dormen á la vora del abím. Seria la decepció més grossa que podria tenirse la de veure la metròpoli catalana en mans dels elements de la Lliga, que políticament han estat, son y serán adversaris nostres, malgrat totas las Solidaritats pactadas y per pactar.

¡Quína inmensa llástima que la desviació de las masses lerrouxistas impossibiliti ó al menys dificulti greument la inteligencia ab las sevas forsas pera evitar tots plegats la conquesta de Barcelona per la Lliga! Si 'ls lerrouxistas haguessin proclamat honradament la seva opinió antisolidaria, si haguessin observat la conducta digna dels que llealment y ab convicció professan una opinió equivocada ó certa, haurían quedat sempre punts de coincidencia entre ells y las forsas de l'esquerra catalana. Y aqueixa coincidencia en punts concrets de llibertat y de radicalisme, hauría evitat el perill de la preponderancia dels elements de la dreta. Però no ha estat així: els lerrouxistas, extraviiats per uns quants malfactors polítichs d'infima categoria, desgarríats pels mals pastors, han seguit un funest camí d'incultura y kabilisme, de provocació y d'indignitat. Han fet, no ja d'antisolidaris, sinó d'anticatalans, devenint incompatibles ab l'ideal autonómich de Catalunya. Y per aixó entre ells y nosaltres s'ha aixecat un mur que 'ns separa y 'ns divideix com enemichs casi irreconciliables... ¡Es una dissort! Quan els lerrouxistas cridan y acusan al tractor de la hegemonía de la dreta, haurían de comensar per posarse la mà sobre 'l cor y fer exámen de conciencia. De segur que fentho alxís, trobarían que en el pecat ells hi tenen la seva gran part de culpa.

Si hi hagués bon sentit y halé pera treballar coratjosa-ment, ocupant cadascú el seu lloch, potser la lluyta electoral vinenta, estimuland las energías de las forsas democráticas barceloninas, faría un gran bé. Si al adonarse de que la Lliga, qu'es conservadora, clerical y dinástica, va á la conquesta de Barcelona y després de Catalunya, la opinió lliberal y republicana sortís del seu sopor, ens podríam felicitar cordialment del cop de la Lliga al anar sola á las eleccions municipals vinentas.

En el cas contrari, si 'l cop de la Lliga té éxit y s'apodera efectivament del Municipi de Barcelona, ja podém prepararnos á veure allunyat per molt temps el nostre ideal de fer de Barcelona un centre irradiador de cultura, un propulsor de progrés, un laboratori social, un fogar de civilització, com han estat altrás ciutats d'inmortal fama. Els regionalistas, apoderats del Ajuntament, empendrían de segur obras y milloras materials, com clauvegues, edificis y parchs y farolas de ferro de la casa Ballarin. Però la civilització espiritual de Barcelona sofriria un retrás deplorable, y hauríam de suprimir mentrestant aquella bella parrafada lírica dels nostres oradors, segons la qual Barcelona está destinada á representar en la historia el gran paper de las metròpolis gloriosas, tals com Atenas, Roma, Florencia y París...

A. ROVIRA Y VIRGILI

EL POETA CASULÁ

SONET

(PER MON AMICH J. BALAGUER.)

"Sota dels pins, — pintats á la paret —
canta 'l pobre poeta desdixat
que may ha vist un bosch y sempre ha estat
en un pis quart, raquílich, trist y fret.

En son cant melodiós, pero estrafet,
del món fantasiós, brilla un esclat
y encar que sols en somnis l'ha ovirat

l'objetiva á son modo, satisfet.

Aixís, no d'altre modo, recluhit
en son planeta, l'home, tracta en vá
d'explicarse 'l *perqué* y saberho tot
per l'ansia satisfer de son esprit;
y, encare que poch logra, fa 'l que pot...
com el pobre poeta casulá.

E. VILARET

PRINCIPAL

Darrerament, y entre mitj de las obras extranjerias que s'representan ab éxit, á tall de *sandwich*, s'han donat dugas comedias del repertori Llanas que ha sancionat la parroquia ab grans riallas y entusiástichs aplaudiments.

Las dugas obras de referencia son *El sí de las noyas* y *Els raigs Y*, á las que 'ls artistas del Principal han sapigut donar una interpretació més que acceptable.

LICEO

Lohengrin es potser la ópera de Wagner que conta encare ab més partidaris, la més melódica, la menos extranya, en una paraula. A aixó segurament se deu el que, al sol anunci de la *reprise*, s'hagin donat cita á la Casa Gran tots els aficionats filarmónichs, sense exclusivismes ni distinció de classes.

Tocant á la interpretació devém senyalar un nou triomf pel Sr. Viñas qu'está en aquesta obra com á cantant y com artista, senzillament deliciós. Molts aplausos recullen també la Pasini Vitale y el Sr. Nicoletti, aplausos merescuts, encare que á la primera li vagi millor enquadrat el tipo ferm de la *Walkirya* y que 'l segon nó 'ns sobrepuji á altres baixos de *memorable recordación*.

La orquesta, seguint la batuta del excelent mestre Mascheroni, brillant com sempre y donant relleu á tot, á conjunts y á detalls, lo qual contribueix á que l'auditori pugui assaborir millor las filigranas de la esplendorosa partitura wagneriana.

Els coros, regular.

Ah!... Las decoracions novas resultan de magnífich efecte. Vagi una coral felicitació pel Sr. Vilumara y pels Srs. Moragas y Alarma.

ROMEA

Un dels darrers díes de la senmana passada, de cuya fecha no quiero acordarme va tenir lloch l'estrena de una obra en tres actes que primer va anunciarse ab el títul d'*Apuros d'un menescal* y més tart va batejarse novament ab el de *Entre espasa y paret*.

En l'argument, en la construcció, en tot se veu desseguida que la comedia no ha sigut may catalana y que té més anys que Matusalem. Y, trist es confessarho, al veure obras d'aquestas en els escenaris dels nostres primers teatres catalans, ningú diría que 'ls dramaturchs Guimerá, Rusiñol, Iglesias tinguin manuscrits entregats pera fer frente á la crisis... de públich que las empresas atravessan.

¡Sort va tenir el senyor Moreno de Llanza, de la voluntat ab que 'ls actors en general varen treballarli la interpretació!

—Dilluns passat va celebrarse ab un gran contingent d'admiradors el benefici del primer actor y director don Jaime Borrás.

Las obras triadas pera dita funció foren *El Místich*, *L'Epitafi* (monólech, estrena) y *La Santa*.

En totas se va fer splaudir de valent el Sr. Borrás.

Per molts anys, Sr. Borrás, puga tenir *ofici y benefici!*

—Avans d'ahir degué estrenarse la comedia en quatre actes *La familia Rocamora*, de 'n Pompeyo Creuhet.

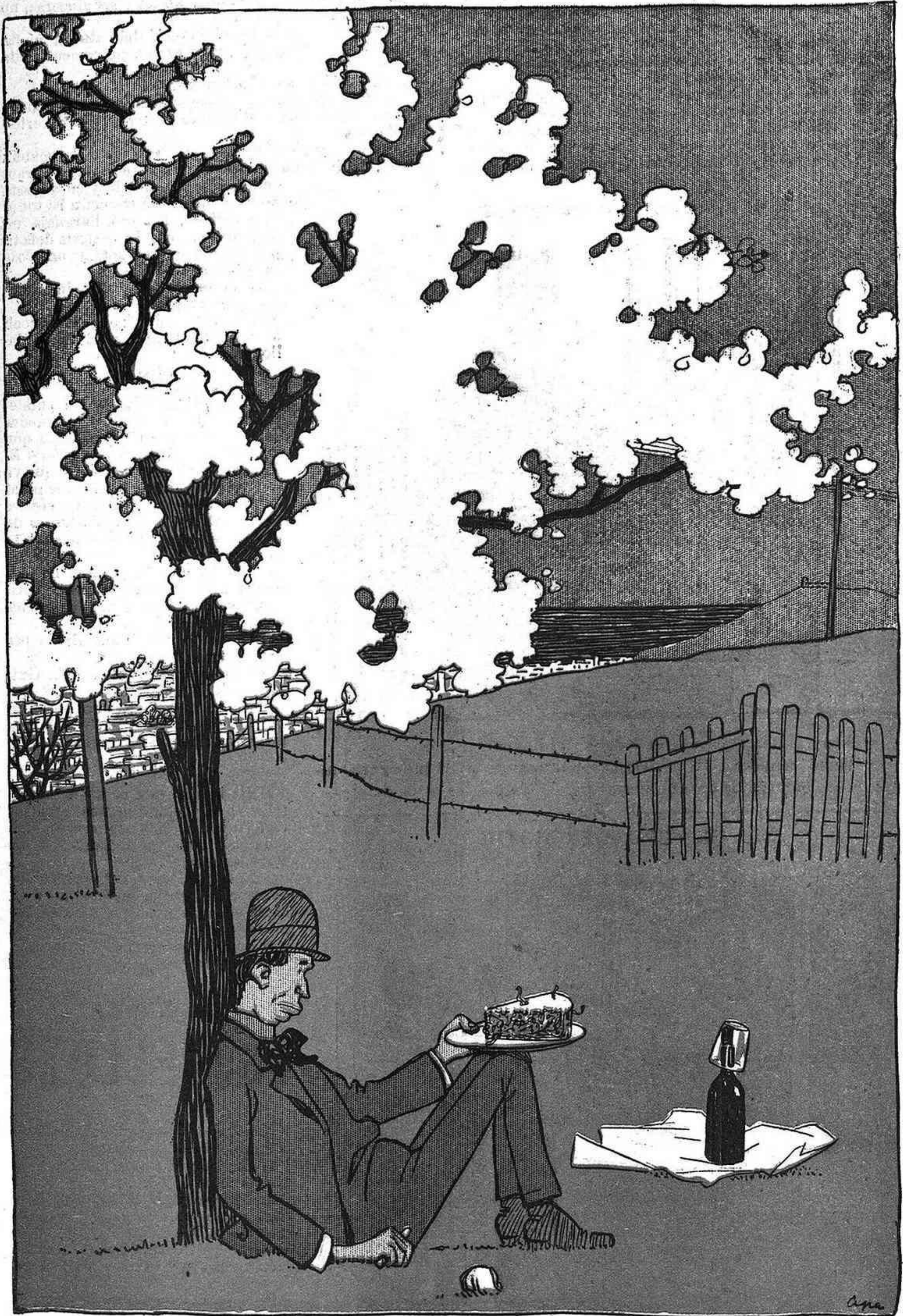
No som á temps de parlarne en aquest número.

Prometém ferho en el próxim.

NOVETATS

Ferro fret, drama en dos actes del popular autor vendrellench Ramón Vidales, va ser rebut pel públich de

«DE QUAN ELS FORMATGES PARLAVEN...»

EL FORMATGE DE ROCAFORT, dirigintse al admetller:

—Vanitós, més que vanitós!... Més florit soch jo, y no m' alabo d' anunciar la Primavera!...

Novetats ab palpables mostres de simpatía. Se tracta de la presentació de un tipo, d' un caràcter. En broma podria titularse *L' aragonés*; un home á qui ni las més terribles emocións poden fer girarli el pensament, la opinió, la linia de conducta... Aixó vestit ab un primer acte plé de pintorescas costums vilatanas y ab un segón originalíssim, sobri y emocionant.

En lo que sembla que més s' hagi preocupat l' autor es en presentar contrastos d' alegría y sentiment. Y, respecte aquest punt, cal fer constar que en alguns dels quadros ha acertat y en altres... Impresiona més al públich, tocantli el cor ab lleal sentimentalisme, l' escena

de las cocas al final del primer acte, que alguna altra de pinzellada melodramática que, ab tot y ser sinceras, no tenen el relleu de aquella.

En la obra hi ha molta observació del natural, molta discreció en el llenguatge, y un gran coneixement de la escena.

La execució va anar bastant bé.

—*La familia Grill* es una comedieta en un acte plena de acudits graciosos y d' escenas grotescas que diverteixen de debó.

El senyor Lambert Escaler, en altres obras del mateix género, havia demostrat que té la ma trencada en el ram

de fer riure al públich, y en aquesta ho ha confirmat novament. El tot es inverossímil, l' acció llargueja un xich massa, pero la majoria dels tipos están ben dibuixats y una cosa fa perdonar l' altra.

L' autor va ser cridat insistentment á las taulas.

Els actors molt bé; en primer lloch la Srta. Santolaria y el Sr. Vilallonga.

ARNAU

En aquest popular teatre paral·lístich s' hi ha estrenat ab verdader éxit un melodrama en sis actes que du per nom *Captura de Raffles* ó *El Triunfo de Sherlock Holmes*, y que vé á ser el record del detectivisme posat en escena ab molts y justos efectes per un tal *Emerreype*. L' obra es de lo més ben arrodonit que fins ara se m' ha servit á l' inglesa como á género policíach. Al públich no se li escapa ni un dels emocionants episodis y. aplaudeix al final dels actes com un home sol.

El desempenyo, molt lluhit per part de tots.

La direcció, á cárrech de 'n Guixer, molt cuidada.

A ca l' Arnau tenen obra per días, ab bonas entradas, y aixó es lo més interessant per las Empresas.

TRIUNFO

S' ha inaugurat una nova temporada ab el debut de una excelent companyia cómic-dramática, dirigida pels coneguts artistes senyors Buxens y Socías.

Fins avuy s' han posat varias obras de repertori seriós y totas ab éxit, entre ellas els populars dramas *Los niños del Hospicio* y *La Tosca*.

S' anuncian importants estrenas.

Lo que fuere sonará.

L. L. L.

ESQUELLOTS

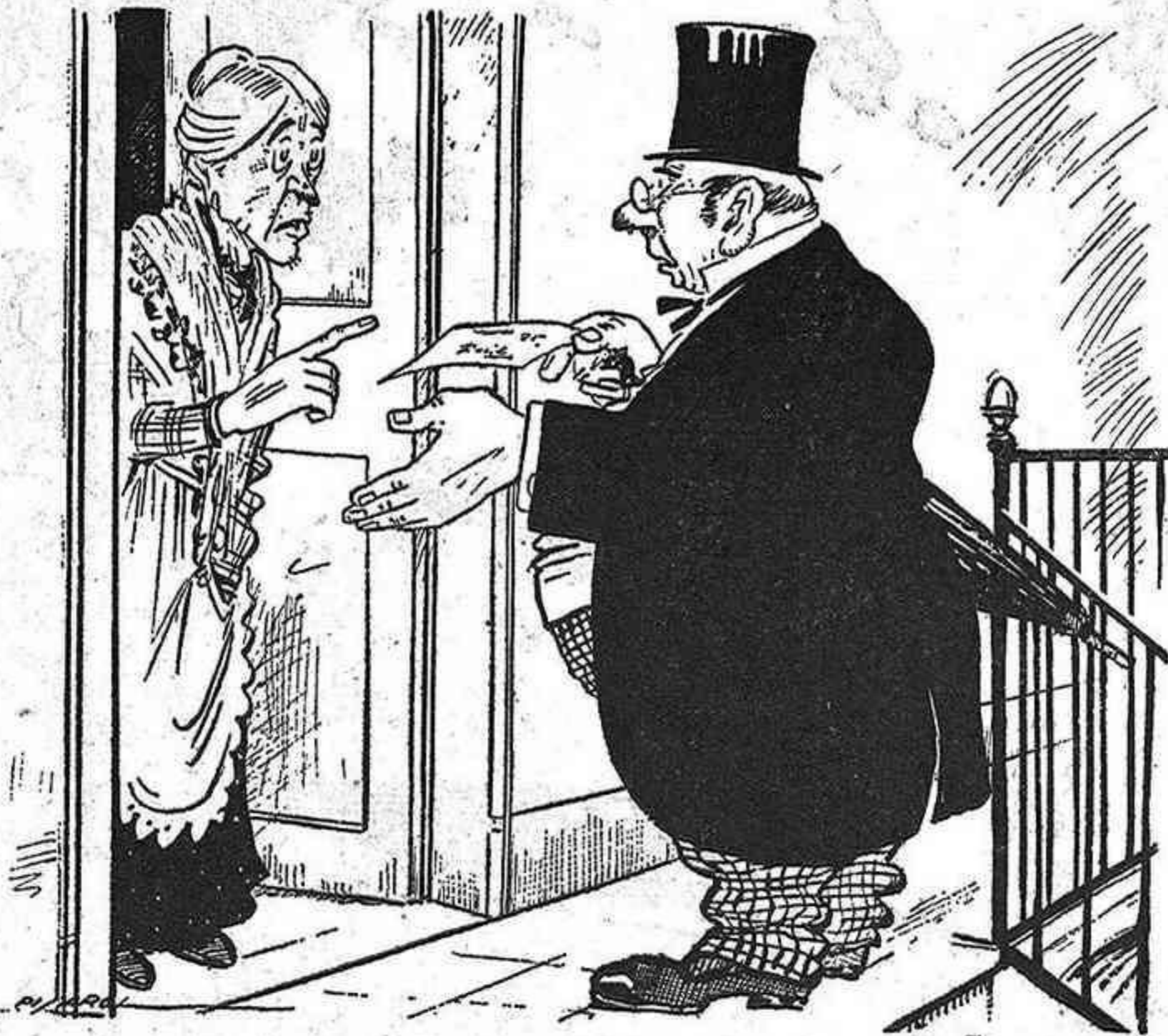
Y bé ¿ahónt determiném aixecarla la futura Casa de Correus?

L' Ajuntament, no tenint á la quenta altre objectíu que assegurar l' éxit financier de la Reforma interior, tracta d' oferir al Govern un solar de la Vía A que fa cantonada als antichs Encants, es dir, situat precisament en l' extrém més apartat de Barcelona.

Com ja pot suposarse, l' idea no ha entusiasmat á tothom.

L' avi *Brusi*, potser per ser el més vell y entenimentat del gremi, ha sigut el primer diari que obertament ha manifestat el seu parer, contrari

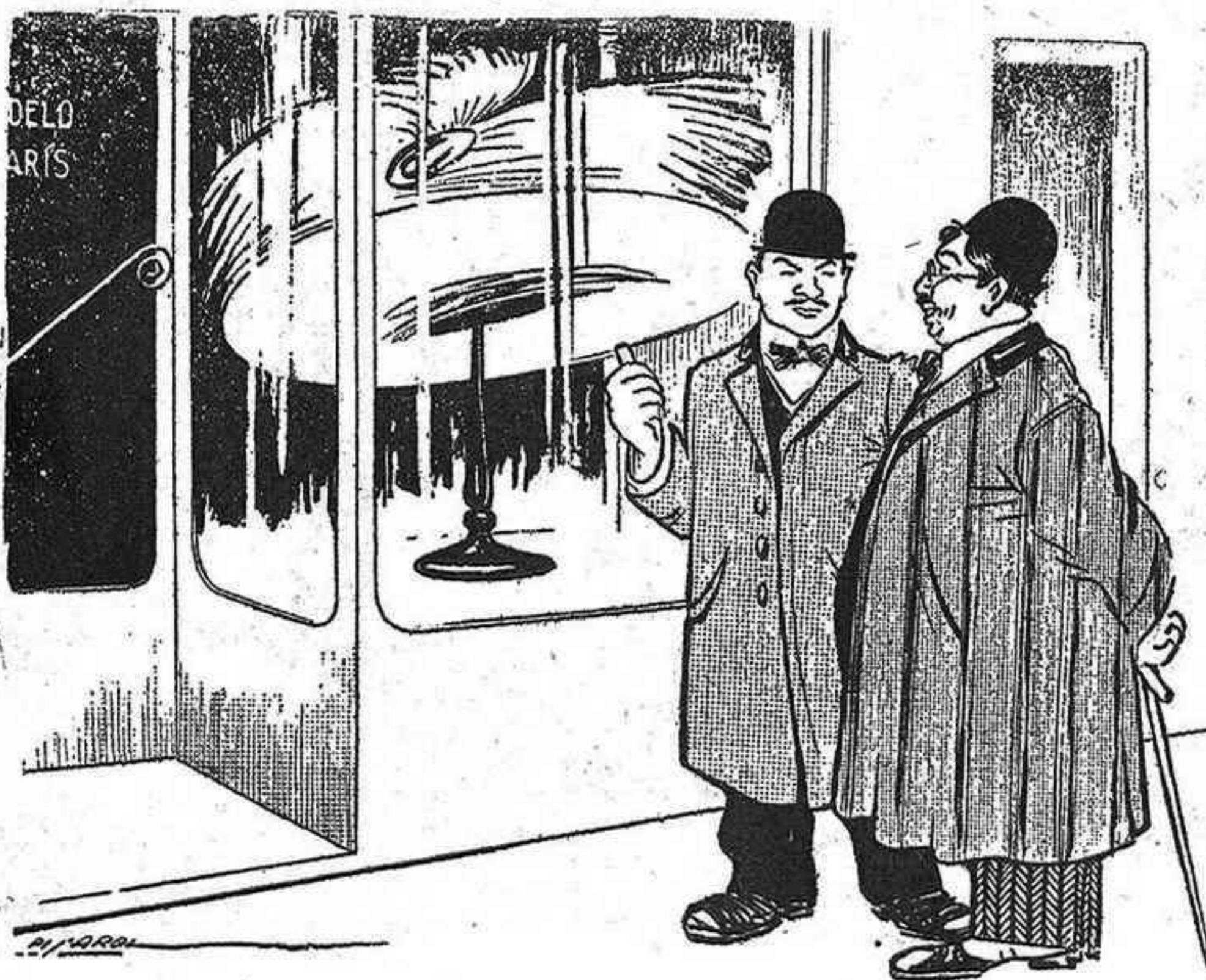
PROPIETARI PREVISOR

—Ayay,... ¿tan aviat ens vé á cobrar el lloguer?...

—Veurá, senyora... Hi podria haver terremoto d' un moment al altre, y qui pagaria las conseqüencias seriam els pobres amos de casa.

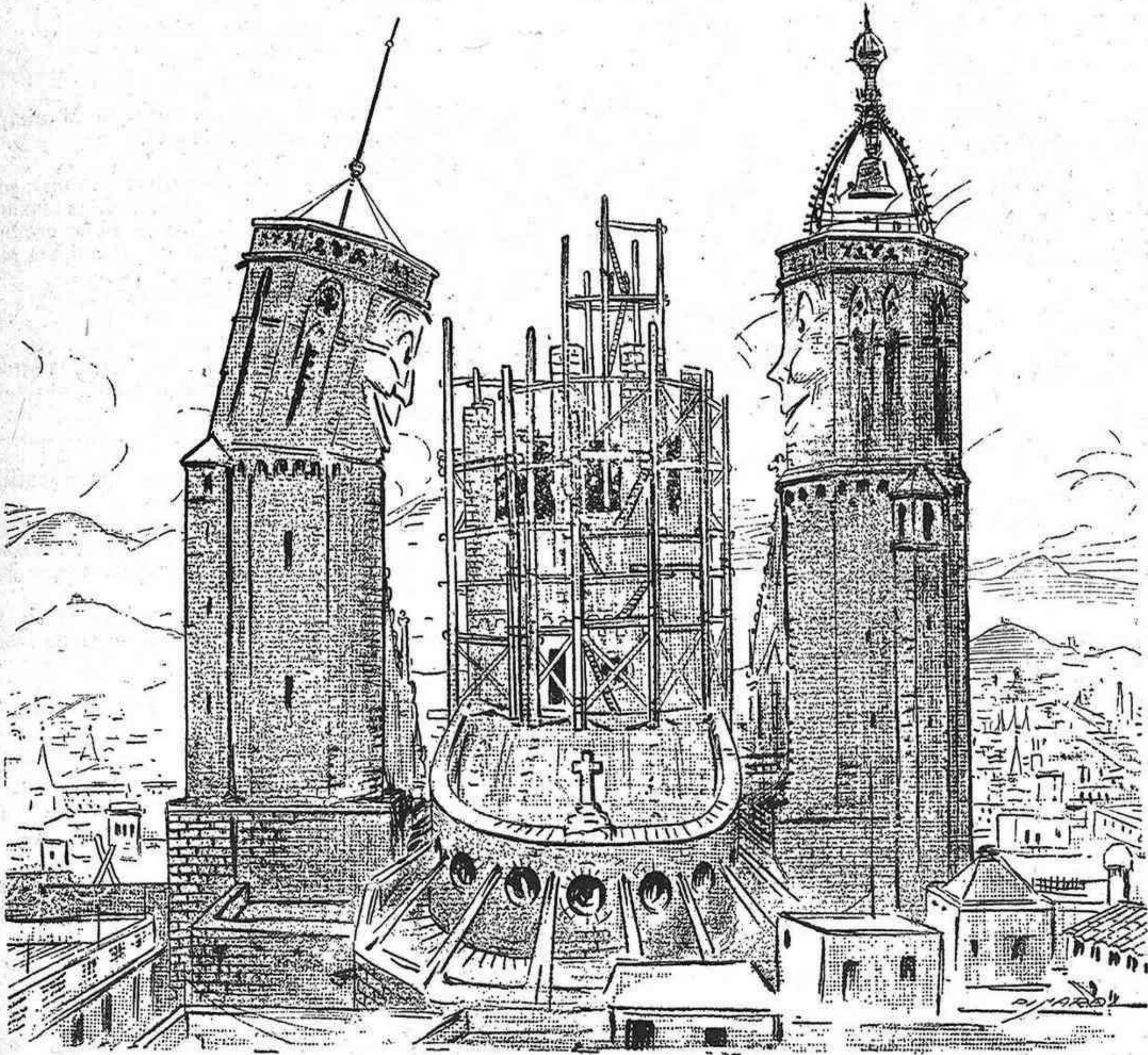
EL VERDADER MOTIU

—Pero ¿per qué no 't casas?... ¿Que 't fan por las donas?

—Precisament las donas, nó: els que 'm fan por son els barrets.

ENVEJAS DE GENT D' ALTURA

CAMPANAR 1.er:—Tú, ¿qué hi aixecan aquí al mitj?... ¿un cimbori que 'ns ha de fer la competencia?...

CAMPANAR 2.^{on}:—Sí, noy... Pero si 'l fan gayre més alt y 'm priva la vista, ljo 't juro que 'm sentirán!

als propòsits apuntats per la corporació municipal.

Segons ell, l'emplament de la Casa de Correus en un punt tan distant del centro, fóra un disbarat com un temple, del qual els nostres hereus ne tocarían un día las conseqüencias.

Per més que 'ns sábiga greu posarnos al costat del *Brusi*, hem de confessar sincerament qu' en aquest assumpto potser té rahó.

Bo es interessarse per la Reforma, pero hi ha que pensar també ab el pervenir. Y 'l pervenir de Barcelona no deu per cap concepte limitarse al embelliment de la Vía A.

Construhir una gran Casa de Correus digna de la importancia de la nostra ciutat futura no es fer uns jardinetes que avuy se plantan y demá s' arrencan.

Anys enrera s' havía parlat d' aixecarla en lo que avuy es estació del ferrocarril ó tranvía eléctric de Sarriá, solar ben exténs y molt céntric.

¿Per qué no s' estudia y no s' insisteix en aquest pensament?

¡Ay!...

¿Vostés han vist el nou adefessi de pedra picada, fabricat pel senyor Falqués en l' encreuament del passeig de Gracia y la Diagonal y posat en descubert l' altre divendres?...

¿L' han vist?

Donchs... els acompanyém en el sentiment.

Y al acompanyalshi, els participém que l' adefessi en qüestió es el primer dels sis qu' en aquell lloch pensa construhir el fúnebre arquitecte municipal.

¿Per quán—responguin els qu' están enterats dels assumptos de la Providencia—per quán guarda el cel els seus llamps y las sevas iras?...

Ab motíu de la festa de Sant Antoni, el «Centro General d' Expendedors de tocino» va tenir l' atenció de remetre'ns *deu* bonos de pa pera que 'ls repartíssim, com aixís ho ferem, entre personas necessitadas.

En nom dels favorecuts enviém las gracias al «Centro» pel seu donatíu.

Els nostres regidors no escarmentan.

Fresch encare 'l recort d' aquell *mister* Nazer, que ab l' excusa de dotarlo d' *atraccions*, va fer malbé el nostre Parch, ja 's busca pera la próxima temporada un altre *mister* que continúhi l' obra de destrucció ab tan admirable éxit comensada el passat estíu.

Ens sembla que si 'l concejal senyor Rubió no 's determina á dir als seus companys lo que l' altre día va clavar pels bigotis d' alguns empleats facultatíus, no 'n sortirém pas d' aquests regidors de can Garlanda.

En las regatas que en obsequi á don Alfonso varen celebrarse el dilluns á Alicante va guanyar el primer premi un balandro de Barcelona.

Y aixó que 'l rey patronejava una embarcació de las que prengueren part en la lluyta.

Y que l' infant don Carlos ne dirigía un' altra.

El barquet barceloní va derrotarlos á tots.

Veyám si també ara els diaris del trust madrileny sortirán ab la cantarella de sempre:

«Todo esto se ha hecho para halagar á la Solidaridad Catalana y tener contentos al Fomento, á la *Lliga* y al Vaticano.»

Bromas municipals.

Un ciutadá de Barcelona, veyentse molestat per certa máquina que un vehí ha colocat tocant á la paret de casa seva, acudeix al Ajuntament, reclamant contra lo qu' ell conceptúa qu' es una infracció de la ley.

Passa mitj any, passa un any, ne passen dos, y un día á la Casa Gran el citan.

L' home hi va pera saber de qué 's tracta y ab la consegüent sorpresa 's troba ab un empleat que li díu:

—Sí, senyor: en alló de la máquina que 'l molestava, resulta que vosté tenia tota la rahó. Per lo tant... ha de pagar... tantas pessetas.

*
* *

De manera que, ja ho saben els nostres amables lectors.

May que 's trobin en un cas paregut, no reclamin pas.

Perque, si tenen rahó, haurán de pagar unas quantas pessetas.

Y si no 'n tenen... ¡no 'ls arrendo la ganancia!

La Veu de Catalunya ens fá saber que l' Ajuntament fá sagells nous de dos pessetas, d' un ral y de deu cén-tims de valor representatiu, y ab tot y representar en suma unas cent mil pessetas, al Ajuntament n' hi costarán no més trescentas cinquanta.

¡Ay, carat! ¡Y nosaltres que 'ns mamavam el dit, pensant que un sagell costava al menys alló que valia!

¡Vet aquí que ara hi caich! Aixís l' Estat ab els sagells de correu, las pólissas, els timbres móvils y el paper sellat hi deu sortir guanyant.

¡Ay, carat! ¡Totas se las empecan!

Menos mal que, si ja no contém ab pressupost de cultura, podrém d' ara endavant deixarnos xollar la llana del clatell ab noticias tan frescas, originals y impensadas com aquestas.

¿Quí sab si ho saben aixó també els dels E. U. C.?

Fa uns quants días que l' oli está pujant de preu d' una manera desenfrenada.

Y las autoritats tan frescas, sense preocuparse d' un encariment que, al pas que va, promet ocasionarnos un serio conflicte.

Veritat es, per xó, que las nostras autoritats se 'n riuhen d' aquestas tonterías.

¿Que l' oli escasseja?

¿Y qué?

¡Ellas ray que son peixos que se 'l portan!...

Un' altra baixa.

Dilluns va morir á Martorell el famós *Xich de la Barraqueta*.

Don Joan Martí, que aixís s' anomenava l' antich lluytador, era tal volta l' últim d' aquella rassa de ciutadans que tenian ideals y per ells, sense esperarne cap profit, donavan generosament la sanch y la vida.

Avuy els vents han cambiat, y 'ls homes que á la política 's dedican tenen per únichs ideals el poder, las actas, la nómina...

¡Descansi en pau el valent guerrillero!

A una celebrada artista que treballava en un teatro del Paralelo li han sigut birladas per un Tenorio que la enamorava unas ricas joyas que la sensible bella li havia confiat porque las fés arreglar.

¡Quín desengany deu haver suferit la pobra xicotat!...

Es dir, dos desenganys...

—¿Un pel cor y un altre per la butxaca?...

—No: dos... porque las joyas eran dugas.

Un anell y una pulsera.

Cantarellas que, al compás d' una guitarra esbotzada, cantava l' altre día un pintor del género naturalista:

—Díu que 'l *Círcul de Sant Lluch* prepara una Exposició...
El que hi envihi alguna *Eva* s' exposará de debó.

Els empleats petits, els *peixi menutti* del Municipi s' han quedat aquest any sense aguinaldo.

Aixó es ben sensible... per ells.

Y es sensible també per la formalitat comunal, sobre tot tenint en compte que l' Ajuntament havia adelantat certas opinions respecte al particular; havia fet promesas que donavan certa esperança á tots aquells que ara resoltament y definitivament s' han quedat penjats.

Per xó deuen dir ara els pobres oficinistas.

—Ja sabs que díu un refrá

que «el prometre no fa pobre»...

Y deu contestar l' Ajuntament, completant la estrofa:

—Quan vaig prometre era rich...

¡pró he fet tantas xerinolas!

A Madrit las Empresas teatrals comensan á sentir els deplorables efectes de la *cuesta de Enero*.

Sabut es que aixó de la *costa de Janer* es expressió gráfica de una crisis que en aquest mes senten els teatros, deguda segons suposicions al *post festum* de que ja 'ns parlavan els clássichs.

Pero cada hú se sent de lo seu, que deya aquell, y al coro de planys y llástimas dels empressaris de Madrit responen els d' aquí:

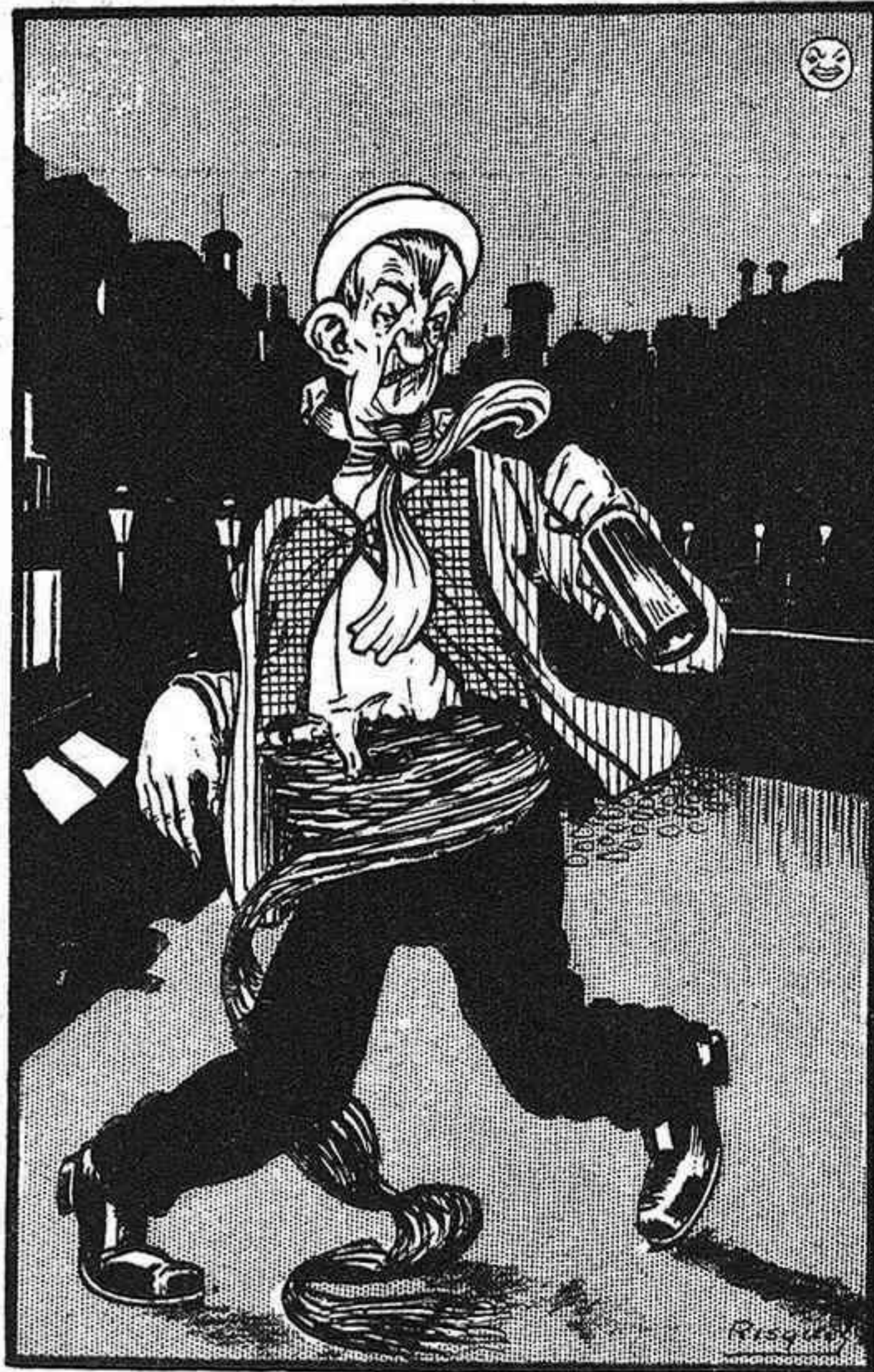
—Y vos queixeu del Janer?

¡Ay que 'n sou de *afortunados*!

A Barcelona tenim

la *Cuesta de todo el año*.

DESPRÉS DEL TRAGO VINTIDÓS

—No sé... Trobo que tot tremola... ¿Vols t' hi jugar que alló de Sicilia s' ha traslladat aquí?

NOSTRAS DAMISELAS METICULOSAS

En un teatro de la localitat s'hi estrena una pessima traducció catalana de una destestable comedia castellana.

Durant l'intermedi, un senyor que ocupa una butaca de plateya entra en conversació ab el vehí del costat:

—¿A qué creu qu' es deguda aquesta desanimació de públich en els teatros?

—Per mí es que la gent s'ha decantat pel cinematógrafo...

—Vol dir?

—Vaya!... No veu que á tot arreu fan aixó de Messina... Al públich li agrada molt veure desgracias.

—¿Y qué?... ¿que vol dir que aquí als teatros no 'ns donan tot sovint de desgracias?...

Una senyora molt guapa y molt escotada 's posa á tussir.

—Ay, tinch un costipat de pit que no m'hi veig, —exclama.

El senyor del costat ab gran finura y exquisida galantería:

—Ah, té un costipat de pit? Quína sort, senyora!

—Y ara! ¿Qué vol dir, quína sort?

—Que m'agradaría ser al puesto del costipat.

QÜENTOS

En mitj de l'ovació á un autor novell que estrena sa primera obra, un senyor de las butacas exclama:

—D'aquest drama se 'n farán al menos cent representacions... Me 'n alegro per l'autor, porque es amich meu...

—Jo me 'n alegro per ell y per mí,—respón un del costat.

—¿Per vosté?... ¿Qu' es parent, potser?...

—No, senyor; soch el seu sastre.

A l'Audiencia:

—¿Es dir que haveu assassinat á una mare y sis criaturas?... Convicte y confés, donchs... ¿Teniu res més que manifestar?...

L'acusat, ab parsimonia:

—Res... No més espero que 'l Jurat serà indulgent... tractantse de la primera vegada...

Diálech entre trinxerayres:

—Tú, Xala, ¿que tens, per casualitat, una pesa de deu céntims que no 't serveixi?

—Prou, home,... té.

—Oh, aquesta es fula!

—Ay, noyl!... ¿No 'm demanas una pesa que no 'm serveixi?

—Ah, va anar al Liceo?... Bé,... bé,... ¡y qué me 'n diu d'aquest Lohengrin?

—Vol que li digui ab franquesa?... El coll del cisne 'm va semblar una mica massa llarch.

SOLUCIONES

Á LO INSERTAT EN EL ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA I.—Ma-gra-na.
- 2.ª ID. II.—Cor-ti-ne-ta.
- 3.ª ANAGRAMA.—Calaf, flaca.
- 4.ª ROMBO.—

C
P A M
P O M A S
C A M E L I A
M A L A S
S I S
A

- 5.ª TARJETA.—*La creu de la masia.*
 6.ª CONVERSA.—*Serafi.*
 7.ª GEROGLÍFICH.—*Peras per postres.*

XARADAS

I

LA VENEDORA DE MITJAS

CAPÍTUL I

—¡Apa! aprofiteu la ganga...!

¡un ral un parell de mitjas!..

—¿De secas?

—¡Pobre infelís!

si ho fossin tres lleparia
fins las puntas del bigoti
menjantlas sense forquilla.

—Potsé 's creu que no he esmorzat..?

—Ja ho crech; deu fer... quinze días;

las galdas li diuhen prou

de que la balla molt prima:

fins deuhen está en va-quarta

els seus budells: no se 'n riga

que encare es mes lleig quan riu.

—Si que está ben instruhida

ja té bona sort, mestressa,

que no estich gayre de xispa,

y m' espera l' *hu-segona*.

A PAS DE TORTUGA

—¿Sab el barco espanyol que portava socorros á Sicilia?... ¡Fins ara no ha arribat á puestol!
 —¿Fins ara?... ¡Y qué han dit els morts?

—Sí, vagi, no s' entretenga.

—¿Que fa molt que *tres total*
per 'quí?... quan planti botiga
ja n' hi compraré al engrós.

—¿De secas?... s' enfitaria

no més de sentir el tuf;

creguim; no gastis saliva

ó sinó 's desmayará

y á dintre de una camilla

haurá d' aná al hospital.

—Vaja, adeusiau, revellida.

—Si 'm torna á faltá 'l respecte

li enjego la mercancia

entre cap y coll ¡ximplet!

fiquis á la Boqueria

y vagi ensumant escalas,

aquellas que hi ha fondistas

que potser li passará

aquesta fam que tregina.

ALI-FOIX, *el Vell*

II

Vareig comprar á un amich

de la vila de *Total*un *primera* molt bonichque 'm va costar *dos mil rals*.

F. REIXONS

ANAGRAMA

Lo rector de Bacarissas

portava la *Tot* molt dreta

y al girá una cantonada

va fer *tot* á la *Pepeta*.

UN FRENÓLECH

ROMBO

Substituhir els punts per lletres de modo que llegidas vertical y horisontal diguin: 1.ª ratlla: consonant; 2.ª: peix; 3.ª: verb; 4.ª: nom de dona; 5.ª: carrer de Barcelona; 6.ª: temps de verb, y 7.ª: vocal.

H. NADAL MALLOL

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	—Consonant.
8 0	—Nota.
2 3 6	—Extranger.
1 2 0 6	—Part de la persona.
9 5 3 6	—Temps de verb.
1 7 2 4 0	—Capital europea.
7 8 0 9 5	—Nom d' home.
1 7 2 8 5 4	—Capital europea.
9 0 4 5 7 8	—Nom d' home.
1 0 2 1 0 2 0	—Carrer de Barcelona.
6 0 2 9 5 4 0	—Peix.
1 2 3 6 7 8 0 6	—Capital europea.
1 0 2 1 7 2 5 0	—Establiment públich.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0	—Ópera.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

GEROGLÍFICH

NO

NOTA

NOTA NOTA

NOTA NOTA

NO

NOTA NOTA

MIQUEL ROCA

Antoni López, editor, *Rambla del Mitj*, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Obra nueva de la

Tomo 107

COLECCIÓN DIAMANTE

LOS INGLESES VISTOS POR UN LATINO

POR

FEDERICO RAHOLA

Un tomo en 8.º menor Ptas. 0'50

Novedad

LA MENTIRA MUSICAL

POR GUILLERMO LÓPEZ

Un tomo en 8.º, esmeradamente impreso. Ptas. 1'

EL HOGAR

Y

EL TRATO SOCIAL

ARTE DE

EMBELLECER LA VIDA

POR

LAURA GARCÍA DE GINER

Un tomo en 8.º Ptas. 4

La vida austera

PER

P. COROMINAS

Un tomo en octau Ptas. 8

VINOS,

ALCOHOLES, ACEITES, LICORES Y ABONOS

TRATADO COMPLETO

POR

ROSENDO E. BOFILL

Un tomo, tela Ptas. 4

DEMÀ DISSAPTE

LA CAMPANA DE GRACIA

publicará

EL PROGRAMA ILUSTRAT

DEL NOU BISBE DE BARCELONA

El número valdrá, com sempre, 5 céntims

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responem d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificar. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

LA POPULARITAT DELS HOMES POLÍTICHS y LA PERSPICACIA DELS SASTRES

—Es á dir que vosté es gran partidari de l' esquerra?...

—Ayay!... ¿En qué m' ho ha conegut?